

Montører møter nettforskeren

TrønderEnergi Nett lar sine montører få nytte godt av kunnskapene til energiforskerne på Gløshaugen. Fire ganger i året inviteres til temadager.

Tekst og foto: Stein Arne Bækken

Etter 6 år har linen svulmet opp pga innvendig galvanisk korrosjon. Linen er blitt strammere og utsettes for vibrasjon.

I samme line har galvanisk korrosjon ført til trådbrudd. Nå vil nedbrytingshastigheten øke kraftig pga vekselstrømskorrosjon og faren for linebrudd er overhengende.

Vi sitter i "dansarstuggu" på idylliske Lisbetsæter i Skaunaskogene utenfor Trondheim, stedet som ble bygd som kurhotel på 1880-tallet, men som nå drives som konferansested.

Inne spraker det fra peisen. Gjennom sprossevinduene kan vi se snøfillene dale ned på grantrærne og skape julestemning. Men oppmerksomheten fra de tjue karene er rettet mot SINTEF-forsker Stein Arne Refsnæs. Temaet er hva som skaper korrosjon på liner, klemmer og skjøter, og hvordan dette kan forbygges gjennom riktig montasje.

– Saltholdig fuktighet i linens hulrom danner saltsyre, slik at det utvikles kraftig korrosjon, og i verste fall må linen skiftes ut etter 6-10 år, mens den burde holdt i 40-50 år. Dette kunne vært unngått dersom hulrommene hadde vært fylt med fett. Mitt budskap er derfor: helfattede liner, den beste måten hindre korrosjonen, predikerer Refsnæs.

Teoretisk innføring

Forskeren gir montørene fra TrønderEnergi Nett en teoretisk innføring med klar relevans til deres praktiske hverdag. Refsnæs kan blant annet vise til en rekke forsøk i prøvelaboratoriet og på teststasjonen på Lista med ulike kraftledningskomponenter som er vel kjent for forsamlingen. Han ønsker å skape forståelse for nødvendigheten av å endre holdninger og arbeidsmåter.

Refsnæs er innom flere emner. Han viser blant annet eksempler på dårlig utførte eksplosjonsskjøter, som kan skyldes at lineskjøtene ikke var avfettet på en riktig måte. Dermed oppstår det innvendig gasstrykk som gir redusert kompresjon, og det oppstår hulrom og dårlig kontakt. Og han forklarer hvorfor det er så viktig med børsting for å få bort det isolerende oksydlaget på linene.

Aha-opplevelser

– Du får noen aha-opplevelser ved å møte en forsker på denne måten. Jeg kommer nok til å være mer bevisst hvor viktig det er med fettete tråd og børsting etter denne seansen, smiler montør Svein Georg Skatvold, som har vært med på flere slike tematreff.

Per Espnes slutter seg til kollegaen. – En slik temadag gir impulser til å tenke nytt og gjøre tingene annerledes. Jeg stoler mer på rådene som kommer fra forskere enn fra leverandører.

Nyttig dialog

Også forskeren selv synes det er nyttig å treffe "fotfolket" på denne måten: – Vi møter fagfolk med praktisk erfaring som vi selv mangler. Dette er en våken forsamling, som ikke er redd for å stille kritiske spørsmål og presentere problemstillinger jeg som forsker ikke har tenkt over, sier Steinar Refsnæs.

Det er Johnny Fløan, vedlikeholdsansvarlig i TrønderEnergi Nett, som har tatt initiativet til temadagene. – Jeg synes det er viktig å utnytte den unike kompetansen vi finner på Gløshaugen. Dette er et spennende og givende opplegg, som vi kommer til å fortsette med, sier han.

Gemyttlig møte på Lisbetsæter mellom forsker Steinar Refsnæs (t.h.) og gjengen fra TrønderEnergi Nett.